

احكام

مقدمانتر

محمد وحیدی

تقدیم

والدهی مکرمہی آخر الأوصیاء

محبوب دل بقیة الله (عج)

حضرت نرجس خاتون

امید آن کہ ہمہ ما را مشمول

دعای مستجاب خود گرداند.

فهرست

۱۳	.....	مقدمه
		بخش اول
۱۵	.....	تکلیف
۱۷	.....	فصل اول
۱۷	.....	معنای تکلیف
۱۷	.....	شرافت آفرینی تکالیف
۱۸	.....	لزوم آشنایی با تکالیف
۱۹	.....	ارزش آشنایی با تکالیف
۱۹	.....	ضرر آشنا نبودن با تکالیف
۲۴	.....	فصل دوم
۲۴	.....	جایگاه تکالیف
۳۱	.....	فصل سوم
۳۱	.....	مراحل بلوغ و زمان آن
۳۱	.....	الف) مراحل بلوغ
۳۱	.....	ب) زمان بلوغ برای تکلیف
۳۳	.....	فصل چهارم
۳۳	.....	راه‌های به دست آوردن تکالیف
۳۳	.....	اول: بهره گرفتن از معصوم <small>علیه السلام</small>
۳۳	.....	دوم: اجتهاد
۳۳	.....	سوم: تقلید
۳۴	.....	چهارم: عمل به احتیاط

بخش دوم

۳۷	.....	اقسام و احکام آب‌ها
۳۹	.....	فصل اول
۳۹	.....	اقسام آب‌ها
۳۹	.....	آب مضاف
۳۹	.....	آب مطلق
۴۰	.....	آب کر
۴۲	.....	آب قلیل
۴۲	.....	آب جاری
۴۳	.....	فصل دوم
۴۳	.....	احکام آب‌ها

۴۳	الف) احکام آب در ارتباط با وضو و غسل
۴۳	ب) احکام آب در ارتباط با پاک نمودن اشیای نجس
۴۴	ج) احکام آب در ارتباط با نجاست پذیری
۴۴	د) احکام آب نجس شده و کیفیت تطهیر آن
۴۵	ه) احکام آب از جهت آشامیدن
۴۵	و) احکام آب از جهت آشاماندن به دیگران
۴۵	ز) احکام آب از جهت تصرف
۴۵	ح) احکام آب از جهت فروش

بخش سوم

۴۷	احکام تخلی
۴۹	احکام تخلی
۴۹	الف) رعایت قبله
۴۹	ب) پوشش
۵۰	ج) مکان‌هایی که تخلی در آن‌ها حرام است
۵۰	د) روش تطهیر مخرج غائط با غیر آب
۵۱	ه) روش تطهیر مخرج غائط با آب
۵۱	و) مواردی که مخرج غائط فقط با آب پاک می‌شود
۵۱	ز) روش تطهیر مخرج بول
۵۲	ح) مستحبات تخلی
۵۳	ط) مکروهات تخلی

بخش چهارم

۵۵	نجاسات و مطهرات
۵۷	فصل اول
۵۷	نجاسات
۵۷	الف) عدد اشیای نجس
۵۹	ب) شرایط نجس شدن چیزهای پاک
۶۰	ج) راه‌های ثابت شدن نجاست
۶۰	د) احکام نجاست‌ها و متنجس‌ها
۶۵	فصل دوم
۶۵	مطهرات
۶۵	الف) مطهرات مورد اتفاق فقها
۶۵	ب) مطهرات مورد اختلاف
۶۶	ج) توضیح بعضی از مطهرات

بخش پنجم

۷۱	نماز
۷۳	فصل اول

۷۳	.....	اهمیت نماز
۷۳	.....	الف) نماز دارای اولویت اول در فروع دین
۷۶	.....	ب) اولیای خداوند و نماز
۷۸	.....	ج) حساس بودن اولیای دین نسبت به نماز پیروانشان
۷۹	.....	د) مسلمانان و نماز
۸۳	.....	فصل دوم
۸۳	.....	وضو
۸۳	.....	الف) دستور وضو
۸۴	.....	ب) شرایط صحت وضو
۸۵	.....	ج) دعاهایی که موقع وضو گرفتن مستحب است
۸۶	.....	د) بعضی از مستحبات وضو
۸۷	.....	ه) مکروهات وضو
۸۸	.....	و) چیزهایی که باید برای آنها وضو گرفت
۸۹	.....	ز) چیزهایی که وضو را باطل می‌کند
۹۰	.....	فصل سوم
۹۰	.....	غسل
۹۰	.....	الف) غسل‌های واجب
۹۰	.....	ب) دستور غسل کردن
۹۲	.....	فصل چهارم
۹۲	.....	تیمم
۹۲	.....	الف) مواردی که به جای وضو و غسل باید تیمم کرد
۹۳	.....	ب) دستور تیمم
۹۳	.....	ج) شرایط صحت تیمم
۹۳	.....	د) چیزهایی که تیمم بر آنها صحیح است
۹۴	.....	ه) شرایط چیزهایی که تیمم بر آنها صحیح است
۹۵	.....	فصل پنجم
۹۵	.....	پاک بودن بدن نمازگزار، پوشش و شرایط آن
۹۵	.....	الف) پاک بودن بدن نمازگزار
۹۵	.....	ب) مقدار پوشش در نماز
۹۵	.....	ج) شرایط لباس نمازگزار
۹۶	.....	فصل ششم
۹۶	.....	رعایت اوقات نماز
۹۶	.....	الف) وقت نماز صبح
۹۶	.....	ب) وقت نماز ظهر و عصر
۹۶	.....	ج) ظهر شرعی چه زمانی است؟
۹۷	.....	د) وقت نماز مغرب و عشا
۹۷	.....	ه) مغرب چه زمانی است؟
۹۸	.....	و) نصف شب چه زمانی است؟

۹۹	.....	فصل هفتم
۹۹	.....	رعایت قبله در نماز
۹۹	.....	الف) کیفیت رو به قبله بودن در نماز
۹۹	.....	ب) راه‌های تشخیص قبله
۱۰۰	.....	ج) وظیفه کسی که قبله را تشخیص نداده است
۱۰۱	.....	فصل هشتم
۱۰۱	.....	رعایت شرایط مکان نمازگزار
۱۰۳	.....	فصل نهم
۱۰۳	.....	اذان و اقامه
۱۰۵	.....	فصل دهم
۱۰۵	.....	مقارنات و جوبی نماز
۱۰۶	.....	فصل یازدهم
۱۰۶	.....	آداب نماز
۱۰۶	.....	الف) اهمیت رعایت آداب نماز
۱۰۷	.....	ب) آدابی از نماز
۱۱۳	.....	فصل دوازدهم
۱۱۳	.....	مبطلات نماز
۱۱۵	.....	فصل سیزدهم
۱۱۵	.....	شکایات
۱۱۷	.....	سجده سهو

بخش ششم

۱۱۹	.....	روزه و خمس و زکات
۱۲۱	.....	فصل اول
۱۲۱	.....	روزه
۱۲۱	.....	الف) شرایط وجوب روزه
۱۲۱	.....	ب) شرایط صحت روزه
۱۲۲	.....	ج) چیزهایی که روزه را باطل می‌کند (مبطلات روزه)
۱۲۳	.....	فصل دوم
۱۲۳	.....	خمس
۱۲۳	.....	الف) چیزهایی که خمس به آنها تعلق می‌گیرد
۱۲۳	.....	ب) مصرف خمس
۱۲۳	.....	ج) شرایط کسانی که می‌شود به آنان سهم سادات داد
۱۲۴	.....	فصل سوم
۱۲۴	.....	زکات
۱۲۴	.....	الف) زکات به چه چیزهایی تعلق می‌گیرد
۱۲۴	.....	ب) شرایط واجب شدن زکات
۱۲۶	.....	ج) مصرف زکات
۱۲۶	.....	د) شرایط کسانی که مستحق زکاتند

بخش هفتم

۱۲۷	.....	مقدّسات
۱۲۹	.....	احکام مقدّسات در اسلام
۱۲۹	.....	الف) تمام مخلوقات خداوند مقدّس اند
۱۲۹	.....	ب) قدرشناسی از نعمت‌های خداوند
۱۳۰	.....	ج) زمان‌های مقدّس
۱۳۴	.....	د) مکان‌های مقدّس
۱۵۶	.....	ه) اشخاص مقدّس
۱۶۷	.....	و) مقدّس‌ترین کتاب (قرآن کریم)
۱۷۷	.....	ز) مقدّس‌ترین وجود (ذات اقدس باری تعالی)
۱۸۲	.....	ح) نام‌های مقدّس

مقدمه

سپاس فراوان خداوند را که توفیق آشنایی با خودش را به ما کرامت داشت و ما را از امت و در کلاس درس برترین پیامبرش ﷺ - که آرزوی انبیای بزرگی چون موسی علی نبینا و آله و علیه السلام حضور در چنین کلاسی بود^۱ - قرار داد.

صلوات و سلام خداوند بر تمامی انبیاء، اوصیا، فقها و علما به خصوص سرسلسله آنان، عقل کل و کل عقل «محمد بن عبدالله» و اوصیای طاهرینش که خیمه دین را در این عالم برافراشتند و آنچه نور، هدایت و خیر و برکت بود به انسان‌ها رساندند و آنان را با فرامین سعادتبخش الهی آشنا ساختند.

درود پروردگار بر مجاهدان راه خدا به خصوص شهدا که با مجاهدت و گذشت از جان، شجره مبارکه دین را آبیاری نموده و به ثمر رساندند.

با عنایات خداوند و توجهات معصومین علیهم السلام بر آن شدیم که سالها تجربه خود را در زمینه دسته‌بندی و بیان احکام بنویسیم، باشد که برای پویندگان این طریق مقدس ارمغانی برای نشان دادن راه باشد.

البته آنچه در این کتاب مطالعه می‌فرمایید احکامی است که مورد اتفاق فقهای عظام است و اگر در مسأله‌ای اختلافی باشد به اقوال آن مسأله اشاره می‌شود که هر کس به رساله مرجع تقلید خودش مراجعه نماید.

از آنجا که هیچ کار انسانی خالی از عیب نیست، یادآوری و تذکرات مؤمنانه طلاب محترم و فضیلتی گرامی را طلب می‌کنیم و به آن ارجح می‌نهمیم، و از ارواح تابناک معصومین علیهم السلام استمداد می‌طلبیم که در این راه عظیم ما را یاری فرمایند تا از خطرات و لغزشها در فهم احکام الهی و نشر آن در امان باشیم. ان شاء الله.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
محمد وحیدی

۱. عن الرضا علیه السلام، عن آبائه علیهم السلام قال: قال رسول الله ﷺ: «ان موسی علیه السلام سأل ربه عزوجل فقال: یا رب اجعلنی من أمة مسحمد، فأوحى الله تعالى إليه: یا موسی انک لا تصل إلی ذلک.»
بحار الانوار ج ۱۳، ص ۳۴۴.